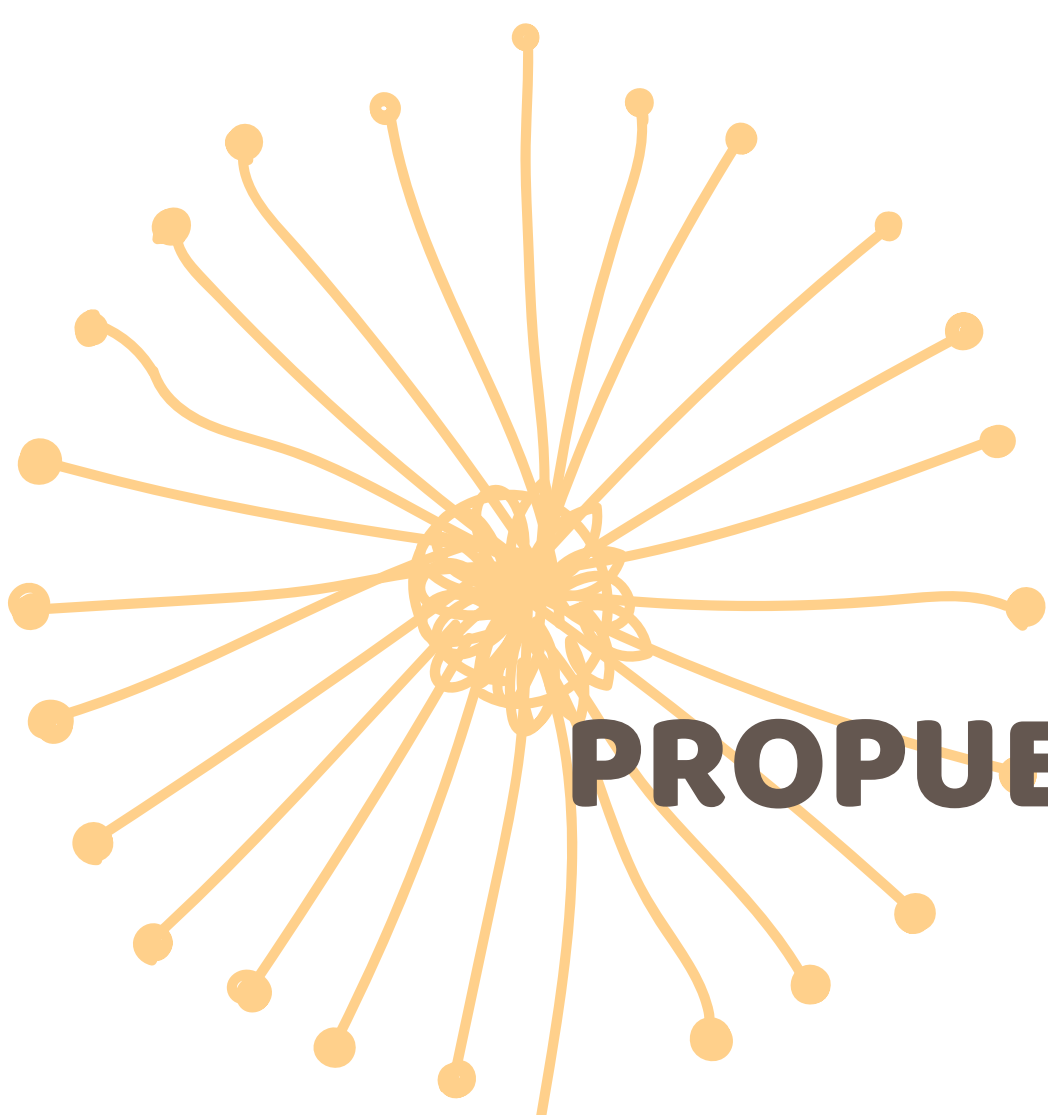

PROPUESTAS CEIP ESCRIPTOR CANYÍS TOTEDU

Una escuela para la vida

1. Objectiu principal

Construir una escola que acull les necessitats de la infància a partir de la seua estructura espacial, temporal i personal. Una escola basada en una educació viva i activa que es fonamenta la fonamenta en molts vessants com les Escoles Reggio Emília d'Itàlia, els estudis neurocientífics de grans investigadors com Anna Forés o Francisco Mora, de l'Escola nova, d'escoles o associacions que ens han acompanyat en el procés com el CEIP "Els encants" de Barcelona o Senda BNC, entre altres referents.

El nostre centre desenvolupa un projecte metodològic que abasta tota l'etapa d'Educació Infantil i Primària, impregnant tots els moments de la jornada viscuts per la comunitat educativa. Des del curs 2017-2018 iniciarem un canvi metodològic cap a una proposta viva i activa, en la qual els ambients d'aprenentatge són un element fonamental. Aquest procés va implicar:

- **Una reestructuració espacial:**

La transformació de les aules en ambients d'aprenentatge; la reorganització d'espais comuns —com ara la biblioteca o la sala d'informàtica— per integrar-los de manera contínua; i la inversió en materials i mobiliari, gràcies en part a la participació durant cinc anys consecutius en Projectes d'Innovació i Investigació Educativa (PIIE), així com la participació en el projecte ACORD, entre altres.

- **Una reestructuració temporal:**

La creació d'horaris en què les àrees es treballen d'una manera més globalitzada; l'organització de diferents moments de la jornada (tallers, estacions, dinàmiques, propostes d'aprenentatge, caixes d'investigació); i la incorporació de diverses formes d'organització de l'alumnat. També s'hi inclou la circulació lliure pels ambients d'aprenentatge, la pràctica de mindfulness, laboratoris, xarrades, etc.

- **Un acompanyament respectuós de la infància:**

Apostem per un acompanyament basat en la disciplina positiva, on l'equilibri entre l'amabilitat i la ferma guia la nostra intervenció educativa. Destaquem la resolució de conflictes, el foment del treball en equip, l'autoavaluació, les tutories individualitzades amb cada xiquet o xiqueta i una documentació i avaluació exhaustiva i reflexiva per part de les diferents comunitats educatives del centre. L'escola que hem construït entre totes i tots té un objectiu clar: acompanyar cada xiquet i cada xiqueta en el seu procés de vida, un procés únic, personal i intransferible.

2. Actuacions prèvies i preparació. Trajectoria pedagògica de la nostra escola.

La nostra escola s'inicia en la metodologia viva i activa en el curs escolar 2017/18 a través de la implementació d'un Projecte d'Innovació educativa "l'aprenentatge ens mou" i de les diferents lectures, experiències educatives vivenciades, formacions realitzades del professorat que inicia la instauració d'aquesta línia metodològica en eixe moment. El *PIIE s'elabora com a continuïtat fins al curs 2020/21 en el qual s'acaba d'implantar la metodologia en tots els cursos de l'escola establint així una línia metodològica comuna atenent cada comunitat i nivell maduratiu dels/as xiquets/as que la conformen. Durant el curs 2018/19, 2019/2020 l'escola rep un acompanyament per part d'una de les integrants de l'equip directiu de l'escola "*Els *encants" de Barcelona. Aquesta formació es realitza durant dos cursos escolars diversos caps de setmana i a la mateixa es convida a totes les famílies de l'escola que vulguen acudir a aquesta. La temàtica de aquest curs de formació es va organitzar en: "aprofundiment cap a una metodologia viva i activa i documentació/avaluació".

Durant el curs escolar nomenat es comença a aprofundir en l'organització espai temporal dels nivells en els quals ja s'estan implantant la metodologia i el claustre comença a realitzar claustres pedagògics i cicles per a poder reflexionar i organitzar els ambients d'aprenentatge i els moments de la jornada que impregnaran de manera competencial la resta de nivells els pròxims cursos.

A més d'aquests inicis, és important ressaltar els pilars per a la preparació docent que es duen a terme de manera contínua:

- **Formació.**

La qual es produeix tots els cursos escolars nomenant les últimes formacions amb catedràtics especialitzats en neuroeducació de la universitat de Barcelona (Anna Forés, Jesús Guillén, Marta Ligoiz, etc.) i formació amb especialistes en estètica i construcció d'espais (Siro López i Paola Soggia). També ens hem format en acompanyament emocional i benestar de la infància amb Beatriz M. Muñoz i Bibiana Infant (especialistes en disciplina positiva) i amb Senda Barcelona en mesures PROventivas. Durant aquest curs acollim a l'escola un PFC acompanyat per Paola Soggia i Mimmo Spaggiari (atelierista en Reggio Emilia) centrat en els llenguatges artístics i en la creació de propostes de qualitat per a xiquets, a través del fang, el color i materials naturals. A més, iniciem nova marxa com a centre Promotor I en el programa Connectats de la GVA sobre la cerca del talent i les altes capacitats.

• Participació en projectes GVA.

Com a escola sempre hem participat en tots aquells projectes que ens han permés créixer com a professionals de l'educació, com a equip docent i com a comunitat educativa. Per això, a més dels PIIes nomenats s'han dut a terme uns altres per a desenvolupar els ODS. Destaquem la participació en el projecte ACORD al costat del grup GIPEC de la Universitat d'Alacant col·laborant i treballant conjuntament en diverses investigacions educatives, tesis doctorals, TFM i TFGs, col·laborant en congressos científics, entre altres.

Tots dos projectes ens han permés créixer com a escola:

- Els PIIes (com hem nomenat anteriorment), per a estructurar espais, horaris, acompanyament educatiu, línia metodològica de l'escola, col·laboració pedagògica de les famílies, etc.
- El projecte ACORD per a aconseguir generar una transferibilitat d'aquesta metodologia a altres escoles, per a deixar constància dels beneficis que aquesta manera d'entendre l'educació genera en el nostre alumnat, per a aprendre a lligar la nostra pràctica educativa als estudis neurocientífics i justificar de manera professional la perspectiva pedagògica de la nostra escola.

A més d'aquests projectes s'està duent a terme actualment el projecte PROA+ i es va participar com centre en el projecte pilotatge de coeducacentres.

• Coordinació d'equip docent.

A la nostra escola comptem amb un claustre amb una gran capacitat reflexiva i en el qual hem creat una cultura del treball conjunt real. Les exclusives s'organitzen de manera que es dediquen la major quantitat d'aquestes a poder realitzar trobades pedagògiques de reflexió, posada en comú, organització, elaboració de materials, etc. Realment, sense aquest últim pilar, la transformació d'una escola és molt més difícil perquè com va dir Phil Jackson "els bons equips es converteixen en grans equips quan els seus integrants confien tant en els seus companer@s com perquè prevalga el nosaltres sobre el jo".

Tota aquesta formació contínua, la nostra pràctica diària a l'escola i la gran quantitat de temps que invertim a realitzar trobades pedagògiques entre les docents d'aquesta ens han portat a ser font d'inspiració i acompanyament per a altres escoles, tant de la Comunitat valenciana com de fora del nostre territori (la nostra comunitat, comunitat

de Madrid, Palma de Mallorca, entre altres). Per això, portem realitzant formacions per a escoles en diferents aspectes pedagògics des del curs 2017/18.

3. Accions concretes

La nostra escola té organitzats diferents moments de la jornada ateses les diferents comunitats que ho componen i als seus interessos i ritmes maduratiu. Ara bé, en aquest document es fa menció, de manera general, dels moments de la jornada que es podran vivenciar el dia de la visita, incloent tant infantil com primària.

Aquests són els següents:

- **Circulació lliure en ambients d'aprenentatge**, son espais comuns, cuidats estèticament amb la participació de tots els membres de la comunitat educativa. És a dir, el nostre centre no disposa d'aules úniques per a un mestre/a o un grup de xiquets/as, sinó que, per comunitats, compartim els diferents espais que formen part d'aquesta. Cada comunitat compta amb 4 ambients, sent aquests 3 ambients de referència per a cadascun dels grups de la comunitat: xicotets (2n cicle d'educació infantil), mitjans (1r, 2n i 3r) i majors (4t, 5é i 6é).
- **Les propostes d'aprenentatge** que es realitzen són activitats cuidades estèticament que es preparen utilitzant material experimental i s'organitzen en els diferents micro espais que conviuen en un mateix ambient. L'objectiu d'aquestes és poder desenvolupar de manera experiencial els diferents sabers bàsics que marquen les àrees curriculars. És important tindre en compte els criteris que ha de tindre una proposta d'aprenentatge per a ser planificada de manera adequada.
- **Dinàmica**: consisteix en la realització de jocs, propostes actives, etc. que se centren en les persones participants com a individus i com a grup. Per això, els objectius prioritaris de les dinàmiques són: crear consciència i cohesió de grup a través de diverses estratègies de joc i diàleg actiu, fomentar la participació de tots els membres del grup generant un diàleg i una participació igualitària, promoure l'aprenentatge a través d'experiències comunitàries, incentivar les competències cooperatives entre les persones participants, destensar totes aquelles emocions que puguin haver sorgit creant un canal fluid i còmode per a tots.
- **Els tallers/estaciones i laboratoris** són una estratègia pedagògica que ens permet abordar sabers bàsics més específics d'una manera més dinamitzada per part de l'adult acompanyant. Ens enfoquem cap al "saber fer", és a dir, cap a la

posada en pràctica de conceptes, procediments i actituds des d'un punt de vista lúdic i significatiu per a els/as xiquets/as.

- **Cercle de conversa:** d'entre tots els moments de la jornada diària, a aquest se li atorga una gran importància tenint en compte que és un moment en el qual tot el grup es troba en l'estora o en lloc estipulat per a això i s'inicien diferents estratègies de grup que permeten a tots/as els/as xiquets/as connectar amb els altres i vivenciar experiències grupals.
- **Reptes/lectura individualitzada:** moment en el qual cada grup realitza reptes matemàtics adequats al seu itinerari i lectures triades per cada xiquet/a.
- **Caixes d'investigació:** Les caixes d'investigació són una proposta pedagògica en la qual es valora el "saber fer" per part de els/as xiquets/as a nivell grupal. D'aquesta manera, no sols es desenvolupen les seues potencialitats i habilitats a nivell personal, sinó que es fomenta la possibilitat de poder intercanviar experiències, habilitats, capacitats que porten a l'alumnat a desenvolupen la seua intel·ligència tant intrapersonal com interpersonal.
- **Lectura de la mestra:** Aquest moment està establert diàriament com a ritual de comiat del grup. El mestre compta un conte determinat en llengua castellana, en valencià o en llengua anglesa.

4. Rol del professorat i de l'alumnat

És important tindre present que, quan s'ofereix als xiquets/as llibertats com a per exemple l'elecció d'activitats o els agrupaments lliures com a mestra has de tindre molt clara quin és el teu paper com a acompanyant d'aquests processos, establint límits quan és necessari però no coartant les diferents personalitats i els diversos processos. Per això, a continuació s'estableixen algunes de les estratègies que s'utilitzen per a acompanyar a la infància a tots els nivells físic, emocional i social:

- **Quant a límits establits de manera clara comptem amb:** el moviment tranquil dins dels ambients, el respecte cap a la capacitat del micro espai ("si l'espai de joc de taula tenen 4 tamborets i estan ocupats, en eixe moment no podré gaudir d'eixa proposta"), els materials han de cuidar-se i mantindre's ordenats tant en finalitzar la circulació com si canviaran d'un micro espai a un altre i el to de veu ha de ser òptim perquè la concentració dels altres no es veja minvada.

- **Utilitzar un to de veu que transmeta calma**, per a això és molt important acostar-nos als xiquets quan vulguem comunicar-los alguna cosa.
- **Afavorir els processos autònoms del xiquet** convidant-lo a llavar el pinzell usat, netejar la taula que s'ha omplert d'argila, posar-se i llevar-se les disfresses de manera autònoma, entre altres moments que puguen sorgir. Com diu María *Montessori “Qualsevol ajuda innecessària és un obstacle cap a l'aprenentatge”.
- **Participar en el joc**, acompanyant i deixant-nos portar pel xiquet perquè adquirisca confiança i seguretat progressivament.
- **Utilitzar tècniques de la DISCIPLINA POSITIVA** (Jane *Nelsen) per a dur a terme resolucions de conflictes buscant que siguin ells els que troben què necessiten per a sentir-se millor, sense oferir solucions adultes. Per exemple; explorar les conseqüències naturals què podria passar si continues estirant d'eixe tros? Creus que podria trencar-se?, Igual pots buscar una altra manera d'utilitzar-ho.
- **Usar frases d'alé i no d'afalac** davant diferents situacions. Per exemple quan un xiquet m'ensenya una creació en comptes d'oferir-li un “molt bé, em sembla preciós” (la qual cosa portarà a reforçar la seua necessitat d'agradar als altres) li puc dir “veig que t'has esforçat molt, t'agrada a tu com ha quedat?”.

El rol de l'adult acompanyant:

- Oferir seguretat
- Guiar aprenentatges
- Treballar cooperativament
- Observar i sentir
- Acompanyar processos
- Oferir temps
- Crear clima de grup i cohesió
- Mostrar presència

El rol del xiquet/a:

- Explorar les seues autèntiques necessitats (de pertànyer, de sentir, ...)
- Explorar la seua capacitat de decisió
- Explorar sobre les llibertats i límits
- Explorar les possibilitats que ofereixen els ambients i materials.
- Explorar la seua capacitat d'autonomia.

- Explorar des de la construcció del caràcter crític.
- Explorar la possibilitat de ser el protagonista real del seu propi aprenentatge.
- Explorar la possibilitat d'aprendre en un entorn que implique calma.
- Explorar les diferents emocions i sensacions que es produeixen en cada persona.
- Explorar la connexió real amb les persones que es troben en cada procés de vida.

5. Metodologia

A més, dels referents pedagògics i neurocientífics nomenats anteriorment la nostra escola es sustenta, a grans trets, en els següents pilars educatius:

- **Acompanyament emocional:** a través de la presència, l'escolta activa i la seguretat en el vincle, ajudant així a l'infant a identificar, validar i a explorar recursos de regulació emocional.
- **Joc, moviment i aprenentatge competencial:** jugar i experimentar és crear, tocar, comunicar, imaginar, emocionar-se... Tenint en compte que el joc és un dels drets de la infància i una necessitat bàsica per al seu desenvolupament.
- **Línia metodològica basada en espais d'aprenentatge:** assegurances, dissenyats conscientment, tant a nivell curricular com estètic i capaços d'acollir diferents ritmes d'aprenentatge.
- **Coneixement curricular:** tenint com a base la normativa que sustenta la nostra pràctica educativa i reflexionant molt sobre la mateixa per a adequar-la al nostre context educatiu i les necessitats de la nostra comunitat.
- **Treball en equip:** entenent que a l'escola "tots/as fem falta perquè aquesta funcione".
- **Documentació/avaluació:** sent rigorosos en els instruments d'avaluació utilitzats i documentant tots els processos viscuts a l'escola.

6. Temporalització

La proposta plantejada per a compartir en aquest programa engloba tota una cultura d'escola, per la qual cosa aquesta es duu a terme tota la jornada diària i durant tot el curs escolar.

7. Seguiment i evaluació

La revisió, avaluació i seguiment de la metodologia de l'escola es realitza de manera constant i inclouent a totes les docents, famílies i xiquets/as de l'escola. Aquesta impregna el nostre PAC i la nostra PGA i, en conseqüència, tots els programes i mesures de l'escola (PIC, PAM, pla de transició, Padie, entre altres) Tot això s'avalua en diferents moments:

- Sessions d'avaluació per comunitats.
- Claustres, COCOPEs i reunions de cicle.
- Consell escolar.
- Reunions d'equip directiu.
- Comissions del consell escolar.
- Entre altres trobades funcionals.

I a través de diversos instruments:

- Rúbriques
- Actes
- Reflexions de projectes inclosos en la memòria d'escola.